

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie október 2012

IV. senát

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 420/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. októbra 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (fyzická osoba) namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o náhrade za zriadenie vecného bremena. Konanie sa začalo v roku 2000.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ išlo o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatoval, že predmetom namietaného konania po vylúčení časti pôvodnej žaloby na samostatné konanie bolo rozhodovanie o náhrade za zriadenie vecného bremena k časti „zabratej nehnuteľnosti“. Išlo o rozhodovanie o veci, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom v rámci nej existuje už aj pomerne rozsiahla a v zásade stabilizovaná judikatúra všeobecných súdov. Z uvedených dôvodov ústavný súd nepovažoval vec sťažovateľa za právne zložitú. Zo skutkového hľadiska ústavný súd pripustil, že išlo o vec zložitejšiu vzhľadom na potrebu vykonať v rámci zisťovania skutkového stavu časovo náročnejšie dokazovanie (vypracovanie znaleckých posudkov, vyhotovenie geometrických plánov). Skutková zložitost' veci ale nemohla ospravedlniť stav, v akom sa namietané konanie nachádzalo v čase doručenia s'ťažnosti ústavnému súdu. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na skutočnosť, že ani predseda okresného súdu neospravedlňoval vo svojom vyjadrení k s'ťažnosti aktuálny stav namietaného konania právnou či skutkovou zložitost'ou veci.</p> <p>2. Správanie účastníka konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd pri posudzovaní tohto kritéria vychádzal z toho, že sťažovateľ je právnym nástupcom pôvodnej navrhovateľky, ktorá zomrela, t. j. stal sa účastníkom konania na základe univerzálnej sukcesie, a preto môže v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu uplatňovať svoje základné právo na konanie bez zbytočných priet'ahov aj pre štádium konania, ktoré tejto zmene predchádzalo. Zo súdneho spisu ústavný súd nezistil žiadne také skutočnosti, na základe ktorých by mohol dospieť k záveru, že sťažovateľ svojím správaním zásadnejšie negatívne ovplyvnil doterajšiu dĺžku namietaného konania. Ústavný súd čiastočne akceptoval argumentáciu predsedu okresného súdu, podľa ktorej k dovedajšej dĺžke namietaného konania prispeli aj účastníci konania, keď v roku 2010 žiadali odročiť pojednávanie na účely uzavretia mimosúdnej dohody a až v novembri 2011 oznámili okresnému súdu, že k uzavretiu dohody nedošlo. Obdobie, v ktorom na základe návrhu účastníkov konania vo veci konajúci súd poskytne účastníkom konania primeraný čas na mimosúdnu dohodu, nemožno totiž pripísať na ťarchu tohto súdu. V tejto súvislosti ale ústavný súd poznamenal, že zo súdneho spisu vyplývalo, že okresný súd zisťoval až po uplynutí viac ako 13 mesiacov od odročenia pojednávania,</p>

	<p>t. j. po uplynutí neprimerane dlhého času, či k mimosúdnej dohode došlo, a až následne začal vo veci konať.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo v predmetnej veci k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty.</p> <p>Zo zistení ústavného súdu vyplývalo, že okresný súd bol po vylúčení časti pôvodného návrhu na samostatné konanie (toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 25. júla 2000, pozn.) v namietanom konaní v podstate takmer sedem rokov neodôvodnene nečinný (v tomto období bolo nariadené len jedno pojednávanie), pričom jeho ďalší priebeh bol charakteristický neefektívnou činnosťou okresného súdu. V dôsledku dlhodobej neodôvodnenej nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu trvalo v čase rozhodovania ústavného súdu konanie v časti, ktorá bola vylúčená na samostatné konanie, už viac ako 12 rokov bez toho, aby okresný súd vo veci meritórne rozhodol. Berúc do úvahy aj skutočnosť, že pôvodné konanie začalo podaním žaloby už 5. októbra 1994, ústavný súd zdôraznil, že išlo o dobu, ktorá bola z hľadiska požiadaviek na ochranu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z ústavného hľadiska neakceptovateľná.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že neodôvodnenou nečinnosťou a neefektívnou činnosťou okresného súdu v namietanom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež práva na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Keďže namietané konanie nebolo do času rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní v ďalšom období postupoval bez zbytočných prietahov.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie v sume 7 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracoval: Mgr. Tomáš Majerník

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.